

II fòrum Social europeu de París

Seminari d'Educació:

Privatització i comercialització de l'educació. Estratègies d'oposició

Hi varen intervenir:

Albert Quintana per USTEC, STEs Catalunya

Nico Hirtt (Bèlgica), professor de Física i sindicalista belga

Beatriz Quirós (Espanya), per la Confederació d'STEs

Piero Bernocchi, (Itàlia), per COBAS SCUOLA

Richard Hatcher, (Regne Unit), per SOCIALIST TEACHERS ALLIANCE

Eric Hassenteufel (França), per SUD EDUCATION

Eric Hassenteufel

A França s'està produint un atac directe a l'escola pública que consisteix a reduir els fons públics, propiciant un procés de descentralització que descarrega de responsabilitat financera l'Estat, tot augmentant la precarietat laboral en el si del sistema educatiu, com l'existència del 15% de contractes precaris a l'ensenyament sota la figura de becaris joves.

Es restringeix el debat educatiu sobre la igualtat d'oportunitats i les mesures de compensació i s'introdueix una despolitització polititzada: llenguatge neutre, conceptes com eficàcia, eficiència, qualitat... típiques fórmules del neoliberalisme economicista.

L'escola està cada cop més controlada per paràmetres de mercat. Les autoritats educatives i patronals proporcionen coneixements "competitius" (competències) i s'oposen al coneixement com a dret a una formació integral.

Albert Quintana

Està guanyant la privatització de l'ensenyament. En el temps de la dictadura franquista hi havia poca inversió i amb això poc prestigi per a l'escola pública. La reforma legislativa socialista pretenia la igualtat però varen haver de pactar amb l'església i altres sectors conservadors, generant-se col·legis públics i concertats; a aquesta dualitat, l'anomenam la doble xarxa.

Els concertats han seguit mantenint la selecció, vinculada amb materials, robes, quotes d'activitats extraescolars, ... Aquesta doble xarxa tendeix a escolaritzar en un dels pols; el concertat, a les classes més afavorides, quedant-se a la pública les classes més necessitades. Citem el curiós tant per cent en l'educació obligatòria, que pot ajudar a la reflexió; a Barcelona, sols un 35 % de l'escolarització és pública. Per contra en les zones rurals la majoria de l'oferta sí és pública. Amb el Partit Popular i la "LOCE",

s'obre pas al lliure mercat. A la lliure elecció de centres i a la competència entre els centres i el professorat. A la selecció de l'alumnat en relació amb les diferents ofertes.

En contra de la reforma d'Aznar, que no escolta l'opinió pública i ha anat comercialitzant i privatitzant l'ensenyament amb tres lleis (de Formació Professional, LOU i LOCE).

Els rics tendran més possibilitats d'accedir a les millors escoles i universitats. A la universitat, amb la LOU, són les empreses les que marcaran el que s'ha d'ensenyar o cap a on s'ha d'enfocar la inversió.

Amb aquesta reforma d'un llenguatge neoliberal es dona entrada a les empreses a l'escola, empreses que imparteixen formació. És important destacar l'acompanyament de l'església catòlica en la reforma, en la LOCE amb dues hores d'educació obligatòria de la religió catòlica, mentre es redueixen les hores de la música i de la plàstica.

Un moment del desenvolupament de la manifestació a París.

Informàtica Ciutat

Servei Tècnic
Venda d'Ordinadors
Servei a domicili

iciutat@arrakis.es

TEL: 971 289 898

FAX: 971 451 694

C./ De la Balanguera, 10 baixos
07011 Palma de Mallorca

Richard Hatcher

La privatització del sistema educatiu a Europa està tenint dues formes. Una és donar, subsidis estatals per als col·legis privats, com a Espanya, a tres regions d'Itàlia, a Dinamarca i a Suïssa, però no a Anglaterra. La segona és involucrar les empreses privades en el sistema educatiu estatal. Anglaterra està sent el laboratori per a tota Europa.

SERCO, és una empresa dedicada i relacionada amb el Ministeri de Defensa Britànic i l'OTAN, el principal negoci de la qual és la venda d'armes. Aquesta empresa s'està involucrant en el control de col·legis públics en diferents comtats d'Anglaterra, està inspeccionant col·legis, fent contractacions i està impartint cursos als professors abans dels canvis educatius.

L'institut de Secundària Thomas Telford de Shropshire ven els exàmens a través d'Internet a altres col·legis; en dos anys, ha guanyat 10.000 euros, el director

Biel Caldentey assisteix a la manifestació.

ha usat aquests beneficis per promocionar noves acadèmies que és un pas més en l'establiment de cadenes d'acadèmies privades.

El govern vol que les escoles siguin negocis:

1a. El govern està usant empreses privades per portar a terme el seu programa de "modernització" amb la intenció de superar la resistència conservadora i burocràtica de professors i autoritats locals.

2a. Els sindicats veuen el mercat com una competició entre proveïdors i com una via de reduir costos.

3a. La dreta ha guanyat, els sindicats no han fet el que havien d'haver fet.

La iniciativa de finançament privat redueix les despeses habituals. Aquest projecte té l'avantatge que no compta com una despesa de capital sota el criteri de Maastricht en inversions públiques en educació. Al govern li surt ben barata l'educació.

Les conseqüències de la privatització del sistema educatiu són el minvament de la democràcia i de la llibertat d'ensenyament.

El govern ha fet una inspecció a deu centres, els resultats de cinc dels quals varen ser catalogats com a pobres, tres com a insatisfactoris i un com a satisfactori.

El govern diu que la iniciativa privada de finançament és més eficient, perquè redueix l'extensió dels projectes en temps i diners. Però està estimat que la iniciativa privada de finançament, costa almenys un 10 % més que el finançament públic dels projectes, ja que per sobre d'això estan els beneficis obtinguts per les empreses d'iniciativa privada de finançament.

Un altre informe del govern de 17 col·legis d'iniciativa privada de finançament, han estat valorats com a significativament pitjors que altres nous col·legis a Anglaterra, classes molt petites, pobres equipaments i calefacció inadequada.

L'autoritat i la democràcia local són uns punts importants de l'educació a Anglaterra, les empreses privades veuen això com una interferència dels consellers locals. Ells cerquen l'ocultament comercial de la informació.

Els patrocinadors de les acadèmies privades cerquen un control majoritari a costa de pares, professors i representants d'autoritats locals. A Anglaterra els col·legis com a servei públic, s'estan privatitzant.

Governos i companyies de tota Europa estan observant amb lupa, per veure què poden copiar i agafar d'aquest laboratori de privatitzacions del sistema públic que és Anglaterra.

És una idea àmpliament estesa que l'oferta educativa ha de ser un servei públic i no un mercat rendible per a les companyies privades. Però l'oposició a aquesta idea i les accions preses en contra d'això, han estat nul·les. "Molt parlar i poc fer".

Hi ha hagut fortes campanyes locals per part de sindicats, mestres i autoritats locals, però cap ha aconseguit l'èxit cercat.

L'Aliança de Mestres Socialistes és una important força dintre del sindicat majoritari de mestres, que es diu "La Unió Nacional de Mestres".

Necessitam definir un cos social d'educació i un anell de defensa en contra de la comercialització, però no sols hem de defensar el que existeix sinó el que està per crear-se. Els partidaris de la privatització proclamen que això aporta major efectivitat, major innovació i major control de despeses. No obstant això, aquests punts no són convincents, hem de dur a terme unes alternatives més radicals que mobilitzin el suport popular. La privatització de l'educació és un punt de l'agenda europea. Hem de seguir treballant junts, fent mobilització social per l'educació, cercant la coordinació general de totes les organitzacions.

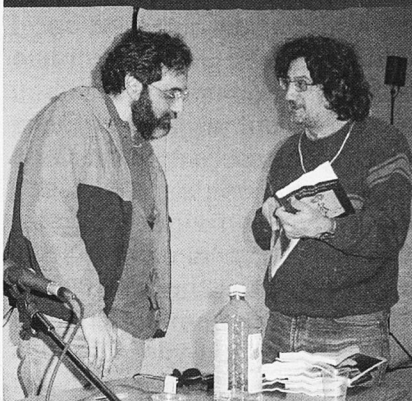
Piero Bernocchi

A Europa hi ha molta força contra la instrucció pública. El capitalisme està usant com a nous mercats l'educació i la salut. S'ha destruït a poc a poc el model públic, invertint poc pressupost i afavorint que cada escola competeixi amb l'altra. Es tracta d'un mercat mundial i no regional.

L'escola fomentadora de la competitivitat s'ofereix com a "producte" en la versió neoliberal. Davant això, l'esquerra oficial realitza plantejaments polítics similars a la dreta, i fins i tot a Itàlia s'accepta la clericalització del sistema educatiu.

El centre esquerra ha col·laborat amb el finançament de la privada, que abans estava com a prohibit, ha introduït la religió. El centre dreta ha continuat amb la religiositat, privatitzacions, les competències entre escoles per trobar finançament als seus projectes.

El 29 de novembre hi haurà manifestacions importants a Itàlia. Es fa una crida perquè tots els països hi participin. Es proposa la realització d'un Fòrum anual; assenyalant també, que no n'hi ha prou amb parlar, cal actuar. Proposa una gran jornada europea en defensa de l'escola pública i en contra de les privatitzacions.

En el Seminari sobre Sindicalisme Alternatiu, Biel Caldentey ofereix el llibre *Educació, Globalització i Democràcia a un company de la COT de Brasil*

Neus Santaner juntament amb les companyes de la CIG (Confederació Intersindical Gallega)

Beatriz Quirós

El sistema educatiu a l'Estat espanyol presenta un panorama ombrívol. La recent aprovació d'un paquet legislatiu compost per la LOU, la Llei de FP i les Qualificacions i la LOCE representa un greu atac contra l'escola pública i contra la concepció democràtica de l'ensenyament.

Aquesta situació no es pot veure de forma aïllada: correspon a una ofensiva generalitzada que s'està produint també en altres països del nostre entorn i de tot el món. Es tracta de crear noves oportunitats de negoci i l'escola es presenta com una ocasió d'or per a molts empresaris àvids de beneficis. Però això no basta: la mercantilització que està sofrint l'escola vol dir també introduir criteris empresarials en la gestió educativa.

Així, que allò que es pretén per part del govern Aznar, seguint fidelment les directrius que emanen de la Unió Europea, inspirades en organismes com el Banc Mundial o el FMI, és adequar l'escola a les necessitats del mercat. Però, per a això no és

necessari que tots els nins i nines tinguin una educació de qualitat. N'hi ha prou que aquest tipus d'escola estigui reservat per a uns pocs.

Les receptes neoliberals que s'estan posant en pràctica actualment amb l'entrada en vigor de les tres lleis esmentades i els seus desenvolupaments corresponents ja havien estat esbossades en lleis de governs anteriors, com la LOPEGC, que havien obert la porta a una major jerarquització dels centres educatius i a la competència entre centres escolars a través de la recerca de finançament propi.

Per aplicar aquesta reforma, el primer que ha fet el govern del PP i els seus acòlits és denigrar l'ensenyament públic: en primer lloc es presenta un panorama nefast de la situació i a partir d'aquí s'insisteix insistentment que s'ha de procedir a una reforma del sistema en el qual prevalgui l'esforç personal i la "igualtat d'oportunitats".

Però la premissa és falsa: els resultats d'enquestes internacionals són tergiversats i adaptats per conduir a la conclusió que el

sistema fa aigua i cal reformar-lo. És cert que el sistema actual presenta mancances i que les alternatives que la Confederació d'STEs-i va presentar per millorar l'escola pública estaven lluny d'aconseguir-se. Però el que és evident és que ara la reforma educativa imposada pel PP i rebutjada per la major part de la comunitat educativa ens conduirà a un sistema discriminatori per a la majoria de la població, un sistema en el qual se segrega els qui no responen als patrons preestablerts: minories ètniques, persones procedents d'altres països, alumnat amb necessitats educatives especials; un sistema on els recursos es destinaran a l'augment dels concerts educatius en nivells no obligatoris i no a mesures que millorin la qualitat de tot l'ensenyament, com la reducció del nombre d'alumnes per aula o l'augment de beques d'estudi per a l'alumnat amb més dificultats; un sistema en el qual en comptes d'augmentar la dotació de professorat i personal no docent als centres, pretén suprimir llocs d'atenció a la diversitat, o en el qual la música o la plàstica es

reservin solament per als fills i filles dels qui puguin pagar-se classes particulars.

Un sistema jerarquizador, en el qual desapareixerà tot indici de gestió democràtica en els centres: la recreació del cos de catedràtics, el reforç de la figura del director, designat a dit per l'administració, l'eliminació de les competències del consell escolar i, per tant, de participació de la comunitat educativa en la vida del centre.

Un sistema privatitzador, pel qual un servei públic es converteix en oportunitat de negoci a través de diverses formes: d'una banda subvencionant directament empreses, majoritàriament pertanyents a l'església catòlica i, per una altra, adequant l'oferta educativa a les expectatives del mercat de treball, és a dir a les canviants exigències dels empresaris.

Un sistema en el qual els anomenats agents socials -llegeixi's sindicats majoritaris i patronals- s'aprofitin del pastís dels fons destinats a formació en el seu propi benefici.

Un sistema en el qual el pensament únic pretén aplicar a

l'escola normes de funcionament i gestió empresarial que converteixen l'ensenyament en una mercaderia, on l'alumnat i la seva família són els clients als quals s'ha de satisfer i no persones amb drets ciutadans.

Un sistema en el qual es fomenta el control ideològic de la població a través de l'ensenyament de la religió catòlica, des de l'etapa d'infantil fins al batxillerat i de la subvenció a empreses de titularitat catòlica que en alguns llocs de l'estat -sobretot grans ciutats- estan relegant la xarxa pública a atendre la població amb més dificultats.

Un sistema antidemocràtic per al professorat on l'única alternativa que se li ofereix és la submissió a l'administració, el pagament per "mèrits" i una carrera docent en la qual l'àrbitre és el propi director nomenat unilateralment per l'administració, un sistema educatiu, en fi, que servirà perquè la societat en la qual vivim sigui més desigual i menys democràtica.

Enfront d'aquesta situació que es va agreujant cada vegada més, hem d'oposar una resistència que ha de passar, en primer lloc, per difondre i donar a conèixer el que ja està ocorrent en països veïns com Anglaterra, on la privatització i mercantilització de l'ensenyament està portant conseqüències nefastes per a tota la societat, i per exigir que l'educació sigui tractada com un dret i no com un negoci. Per a això, s'imposa l'exigència de la derogació de les tres lleis educatives en vigor a l'Estat espanyol i el compromís de totes les forces socials i polítiques que en el seu moment es varen oposar a la LOU, la llei de FP i la LOCE.

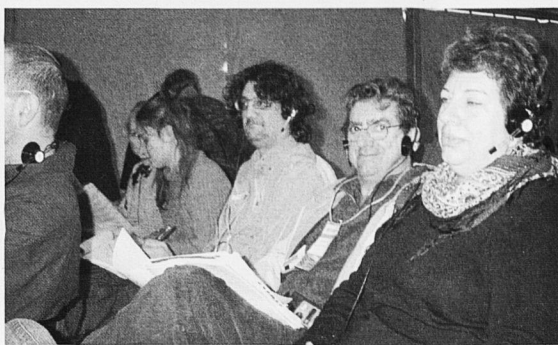

La delegació de l'STEs-i i de la Confederació d'STEs-i, durant un descans per dinar a Bobigny.

Integrants del Seminari d'Educació: Richard Hachter, Albert Quintana, Beatriz Quirós, el moderador, Nicco Hirt, Eric Hassenteufel i Piero Bernocchi.

Assisteixen al Seminari d'Educació Neus Santaner (Secretària General de l'STEI-i), Felipe Moraga (Confederació d'STEs-i) i Biel Caldentey (Secretari d'Organització de l'STEI-i)

Nico Hirtt

Nico Hirtt confirma en l'àmbit europeu la deserció dels governs estatals dels països desenvolupats, quant a les seves obligacions en el camp educatiu. Això ocorre quan en els països del Tercer Món que es troben en vies de desenvolupament, encara no han posat les bases mínimes per escolaritzar els seus ciutadans més pobres, que són la majoria. Les crisis econòmiques, que s'han anat allargant fins els nostres dies, i el desenvolupament de les noves tecnologies han ofert un pastís massa bo perquè les transnacionals no prenguessin cartes en l'assumpte educatiu. Autoritats educatives i empresaris europeus s'han posat ràpidament d'acord perquè l'Escola es doblegui als dictats de l'Empresa.

Quan els empresaris desitgen que l'Escola proporcioni gran quantitat de mà d'obra qualificada, en realitat allò que pretenen és impedir la pujada de sous, que seria ocasionada per l'escassetat d'aquest tipus de treballadors.

Hirtt denuncia que quan els dirigents diuen que l'Escola ha de ser el lloc on s'aprengui la ciutadania, el que volen dir en realitat és que s'ensenyi una

certa i restringida ciutadania, aquella que prepara ciutadans submisos perquè admetin la llibertat d'empresa, la llibertat de l'explotació i la llibertat per fer-se'n rics uns quants.

Ens adverteix com es permet que grans multinacionals conegudes entrin a l'escola, facin els seus regals gratuïts i sotmetin els alumnes i les alumnes a publicitat obligatòria. Ens prevé davant la possibilitat que una d'aquestes transnacionals vulgui regalar a l'escola ordinadors. No ho farà sense imposar condicions.

Desitgen que la pedagogia es posi al servei de l'estimulació de les compres per part dels

consumidors i de les consumidores.

Explica com l'OCDE (Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic) està en aquests moments preocupada per l'adaptació dels sistemes educatius a les necessitats dels mercats. Això vol dir, que està disposada a sotmetre l'educació als dictats dels empresaris.

(Aquest article s'ha elaborat a partir de les notes preses pels assistents i participants Biel Caldentey (STEI-i), Felipe Moraga i Beatriz Quirós (Confederació d'STEs-i), Neus Santaner (STEI-i))

Biel Caldentey juntament amb la delegació de "NUNCA MAÍS".